

I hrob, nebo náhrobek. Proč teby, nejmilejší, dříve se povýšil zaměstnávané se neúčelnými pracemi? Proč nepřipomínáme si Vergíliu, který přý čtyři verše složil na smrt svou, v nichž tvrdí, že těžce pracoval na skládání tří knih, totiž knihy „Bukolik“, v níž podává umění pastýřství, knihy „Georgik“, v níž podává umění rolnictví, a knihy „Aeneis“, v níž podává umění boje. Ale přece si stěžuje, že z celé té práce nic z sebou neodnesl do hrobu, poněvadž ani z koz neb ovcí, které tak dobře pěl, neodnesl mléka, ani z polí, která tak dobře pěstoval, neodnesl žně, ani z nepřátel přemozených neodnesl koňství. Proč pravi:

*„Já — pastýř kozy pěl, co oráč jsem děvy odval,
válce nepřátel bíl — práce ta maras byla;
Z koz pastevněh, z polí, jež jsem ovl, z nepřátel, jež paf,
jsem v užitek neval mléka, ni žně, ni koňství.“*

Toto všecko mluvil Vergílius obrazně. Nechtě žládný člověk ve smrti neodnese mléka sladkostí ze svých slasti, ani žně oběťstevní ze svého bohatství, ani řítil pocty ze svých důstojností nebo věřství. Proto di Žalmista: „Nebojž se teby, když by někdo zlohat!“ totiž vzhledem k tělesným rozkošem, „a když by se rozmnožila sláva domu jeho,“ a to vzhledem k bohatství světskému. „Nebo když zabyne, nevezme všeho s sebou,“ a to vzhledem k bohatství světskému. Významně zajisté řekl Žalmista „všeho“, poněvadž z rozkoší, bohatství a poct vezme s sebou něco. Nechtě z rozkoší odmláží si člověk hořkost svědomí, jak stojí v 5. kap. „Knihy přísloví“: „Poslední pak věci její boříte jsou jako pelyněk“; z bohatství největší hořkost, nechtě pravi se ve 27. kap. „Knihy Jobovy“: „Bohatý když umre, nic s sebou nevezme; otevře oči své a nic nasmaze“; ze slávy úplné zvržení, neb stojí v 2. kap. 1. „Knihy Mukahejské“: „Nebo sláva jeho lejno jest a červ... ztratil nečímle nadezen.“

To jest patmo na Alexandrovi Velikém, jehož kosti byly nachovány ve zlaté nádobě, k jehož smrti sešli se, jak pravi Petr Alfons, filosofové z různých stran světa, aby každý pronesl významné slovo nad jeho kostmi. Jedem z nich toby, aby ukázal, jak marné jest milování bohatství, pravi: „Věra tento činil si ze zlata poklad, dnes však zlato učinilo poklad z něho.“ Jiný řekl: „Věra tento nestačil očl svět, dnes spokojí se s hroblem pět stop hlubokým.“ Jiný pak, aby ukázal, jak marné jest milování pocty a důstojnosti světa, řekl: „V čem tohoto milovali všichni zivčané, dnes narqak on následuje všech mrtvých.“ Jiný pak řekl ve verších:

*„Jak přehavní jest sláva věcí, jak prázdna je jindro,
tento je přiklad vše; neb svět jemu díve moř býl,
teď však jest spokojen jen hrachem hlíny a deštem,
Přč stop jen hluboký teď dílnu skrývá tělo slavné,
jezd zde leží jen v tránce země...“*

Jiný, aby ukázal, jak marné jest moc světa, pravi: „Věra tento mohl mnohá vysvoboditi od smrti, dnes naučil se tyhomoní stěhám

smrti." Jiný řekl: „Věra tento tlačil zeď, dnes sám jest od země tlačěn.“ Jiný řekl: „Věra měl tento mnoho přátel i nepřátel, dnes má všechny sotě rovny.“ Jiný pravil: „Věra mály všechny národy lázeň před ním, dnes všem jest bezcenný a odstraňující.“

K tomu sám zesnulý Alexandr, kdyby byl mohl mluvit, byl by řekl:

*Já Alexandre, jenž pobatě jsem svět jako ríše,
 teď sám, byj pokofca, jsem světlí pať se obít.
 Království máje, děje já věnu jsem na svítě ršídě,
 teď však království vše ceuy pro mne umě,
 Krále krudě jsem dít, nunc nyní zbraňla smrti vše;
 já, jenž všecko mátil, vše, covařen ně, vše ledim.
 Zkončil jsem všeho dít, teď skončil už tělo žerť sez;
 žerť nyní nunc hryžou, žerť jsem i na svítě byl.
 Dít vše mlt jsem a teď zaidla mac smrt vše mlti;
 proč jsem a pouhý stn, srd ucel vše umim.
 Já sám jsem vyřadyl, nebyla své však celá dast;
 nitola můj svě umě, ně mi mlt byla zem.
 Já když chtěl jako zap poručiti se kams k něho vjdi;
 teď hluboko jsem kca, ně de propasti pebel,
 Mac v hlubinách máje dít teilit kážta šleble leabli,
 urna vše nunc mlt teď studeného chord.
 Ó, maci, jenž dychtil vjě stále se něsti a vjě,
 proč bojujě všdy a vjě ště ai mlti přejel?
 Vše v světě jsem přeharé a žerť, jenž krot', byje nězem.
 Tvo hlubě bude pít, štu kdo se pozvose vjě.
 Vjě nělo mé bidat: Jemu dít od všech bylo přimo —
 v peotaru teď skrovnim urna je pojne mlt.
 Proč potuhim lidákym všdy se ště vjě se něsti,
 ně jsem se křokěm ziklatě postarvyl?
 Ó, bys přestřelal, nunc všem co se po svrti chytal,
 křěcho bys se m ml, což št nyní neděl.
 Pať: Alexandre, jenž zrať byl Vělký, světa ršídce!
 Co z něho po smrti jest, křav' přičet řidky by, vjě.*

He, nejmilejší, o krátkém životě, malé moci a marnosti světa ně hlas Alexandrův. „Zajisté postel marnost každý člověk žij.“ praví král David. A „marnost nad marnostmi a všecko marnost“, praví veliký král kazatel, syn Davidův, na počátku a na konci své knihy.

Ne co by řekl přelstivý kašp, císař a král český Karel, jehož památku nyní slavíme, který byl učitelce církve, činnitel míru, milovník kněžstva, světlá kniha, šlehel chudých, budovatel chrámů a zakladatel naší slavné university? Jistě, kdyby mrtve ja mohl ještě mluvit, by řekl: „Marnost nad marnostmi a všecko marnost.“

Ale, ště se, co by řekl mlti naši, professoři světlé theologie, kdyby mrtvi jsouce hlasně odpovídali? Co mistr Mikuláš Biceps, nejvyššího dokazovatel? Co Vojtěch, nejjasnější řečník? Co Mi-